SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH PAPER IN CANADA.

Svenska Canada=Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (Year) 25. LÖRNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 3 JANUARI, 1917. No. 1.

Svenska uppgifter i Canada.

Tal af red. N. F. Brown vid logen Strindbergs af Vasa Orden nyårsfäst i Winnipeg.

En hel volym kunde man skrifva om svenska uppgifter i Canada. De äro många och skiftande. Det kan därför icke tänkas, att jag här på de korta ögonblick, som stå mig till buds, ens tillnärmelsevis uttömmande skulle kunna behandla detta ämne eller ens med några få ord beröra alla de uppgifter, som föreligga svenskarna i detta land. Jag ser mig därför nödsakad att endast framdraga några få af de svenska uppgifter i Canada, som synas mig vara de mera viktiga, och icke ens om dessa få kan det här bli fråga om någon utförligare behandling.

När vi tala om svenska uppgifter i Canada få vi aldrig lämna ur sikte, att vi politiskt sedt äro canadensare, att vi icke längre äro svenskar annat än i kulturellt afseende. Det får aldrig förgätas. Så visst som vi svenskar äro ett lojalt och fosterlandskälsande folk, så visst måste ock hela vår sträfvan gå ut på att blifva goda medborgare i vårt adoptivland, att göra allt för att gagna det och föra det framåt, andligen och materiellt. Detta är vår och alla andra medborgares i detta land uppgift. Det är målet för vår sträfvan i goda dagar som i onda. I sträfvan mot detta mål kunna olika medel användas, olika uppgifter föreligga, och jag tror, att dessa medel och dessa uppgifter något divergera för de olika nationaliteterna i detta kosmopolitiska land. Därför har man rätt att tala om specifikt svenska uppgifter i Canada, uppgifter som speciellt föreligga svenskarna och som måste fyllas, om det svenska inslaget i den stora väfnad, som kallas Canadas folk, öfverhufvud taget skall blifva till gagn och betydelse för landet.

Svenskarna äro ett politiskt intresseradt folk, och det är därför helt naturligt, att dem föreligger en politisk uppgift. Det har sagts, att politiken är ett nödvändigt ondt, och däri ligger nog en hel del sanning. I detta land åtminstone har den icke mycket lockande med sig för hederliga och rättänkande människor. Den canadensiska politikens mest utmärkande drag har varit ruttenhet och ohederlighet. Mången svensk har nog därför känt en stark och brinnande lust att helt ignorera den. Men om man närmare betraktar saken, står det nog klart för en och hvar, att ju mindre intresse man visar politiken desto större äro utsikterna, att den utvecklas i en riktning, som den icke borde. Det kräfves alla medborgares oaflåtliga vakenhet och intresse för att politiken icke skall komma på afvägar, och där den så gjort, såsom i Canada, måste medborgarna visa ännu större intresse för de politiska frågorna, om rättelse skall blifva tänkbar. Som svenskarna äro ett af instinkt hederligt och rättänkande folk, är deras insats, då det gäller rättelse af politiska synder, af stor betydelse för hela det politiska lifvet.

Den svenska stammen i Canada har sina rötter i det svenska folkets djup. Denna stam är därför gifvetvis demokratiskt sinnad. Den har ärft de instinkter och idéer som äro bärande i svensk demokrati i Sverige. Det är därför endast naturligt, att svenskarna i detta land sluta sig till politiska partin, som bära i skölden demokratiens och frihetens färger. Det betraktas med rätta nära nog som något oegentligt när en svensk-canadensare sluter upp i de reaktionära leden. Här ligger tyngdpunkten i den svenska politiska uppgiften i Canada. Den uppgiften går icke ut på att svenskarna en gång för alla skulle binda sig vid ett politiskt parti. Den går ut på att svenskarna skola under olika skiften välja det politiska parti som är sant demokratiskt, som för sociala progressiva reformer i sitt program och som lämnar garanti för att dessa reformer också blifva genomförda. Hittills har det visat sig, att svensk-canadensarna haft ganska goda politiska instinkter och allmänt understödt just dylika politiska partin.

En politisk sammanslutning mellan svenskarna skulle säkerligen icke skada. Tvärtom den skulle gagna det svenska namnet härute. Försök ha väl gjorts till dylika sammanslutningar.

(Forts. å sid. 4.)

BISKOPSVALET I VÄXJÖ.

Kontraktsprosten Lindberg har erhållit högsta röstetal.

Biskopsvalet i Växjö stift har utfallit så, att kontraktsprosten L. Lindberg i Stora Tuna erhållit 167 röster, kyrkoherden J. Sjöblom i Norrköping 156, professor E. Rodhe i Uppsala 96, och hofpredikanten V. Rundgren i Göteborg 92 röster.

Vidare ha röster tillfallit domprosten Esaias Ekedahl i Växjö (66 röster), professor E. Billing (21), biskop J. A. Eklund, Karlstad (45), domprosten Th. Bring, Linköping (13), professor Kolmodin (11) o. s. v.

Kontraktsprosten Lindberg är född 1860. Han blef kyrkoherde i Karbenning 1891, i Sösa 93 och i Stora Tuna 1906. Han är sedan samma år ordförande i Allmänna svenska prästföreningen.

American-Scandinavian foundation.

Planlägger nya fält för sin redan omfattande verksamhet.

VÄNTAS NYA DONATIONER?

Redan länge har man inom American-Scandinavian Foundation känt behofvet af ökade fonder för att på ett verkligt effektivt sätt kunna bedrifva den verksamhet, som stiftelsen gjort till sin. Med de fonder, som för närvarande stå till dess förfogande, har stiftelsen sett sig nödsakad att i sitt arbete hålla sig inom ganska snäft tilltagna gränser. Dessa gränser önskar man emellertid vidga, men för att utsträcka verksamheten fordras ytterligare medel.

Vid ett sammanträde nyligen med stiftelsens styrelse tillsattes af ordföranden en "donationskomité", hvilken fick i uppdrag att utarbeta planer för hopbringandet af nya fonder, och fick denna komité följande sammansättning: Hamilton Holt, ordförande; S. T. Dutton, W. H. Schofield, A. E. Johnson, John A. Gade och John D. Hage. Det är en ingalunda lätt uppgift dessa herrar fått sig förelagd, men med kännedom om det djupa intresse de hysa för stiftelsen och dess framtid och den eminenta förmåga de besitta, har man all rätt att fästa de största förhoppningar vid komiténs arbete. Man kan ju ej vänta att frukten däraf skall omedelbart visa sig, men man har dock all anledning hoppas, att den skall hinna till mognad i en ej alltför aflägsen framtid.

Här nedan några önskemål beträffande stiftelsens verksamhet, som framställts såväl från dess medlemmars som från allmänhetens sida.

Från hvart och ett af de skandinaviska länderna utser stiftelsen och dess rådgifvande nämnder som bekant årligen tvenne stipendiater. Vid utdelandet af understöd åt amerikaner, som önska studera i Skandinavien, har man hvarje gång sett sig tvingad att afstå omkring tjugofem ansökningar från hvarje land af sökande, hvilkas meriter fullt berättigat dem till stipendium. Detta på grund af otillräckliga fonder. För att i någon mån afhjälpa detta förhållande eller rättare missförhållande, har man inom stiftelsen tänkt sig upprättandet af stipendiefonder som skulle bära donators namn. Låt oss t. ex. antaga, att någon för saken nitälskande svensk-amerikan önskar sätta svensk-amerikanska prestmän i stånd att vid svenskt universitet fullborda sin utbildning. Han donerar en summa af, säg $15,000, hvilken fond skall vara känd som, t. ex. "Charles L. Swansons stipendiefond för teologiska studier". Genom afkastningen från en dylik fond skulle årligen en svensk-amerikansk prestman blifva istånd-satt att bedrifva studier vid svensk läroanstalt. Det är lätt att inse, af hvilken betydelse för det kulturella utbytet mellan Förenta Staterna och de skandinaviska länderna donationer af denna art skulle blifva.

Så snart nödiga medel därför äro tillgängliga, har man vidare tänkt sig under stiftelsens auspicier kunna anordna föreläsningar i Förenta Staterna af framstående skandinaver inom vetenskapens, konstens och litteraturens områden. Påstötningar i denna riktning hafva icke saknats, men har stiftelsen under nuvarande förhållanden icke ansett sig kunna arrangera sådana turnéer.

Ett annat önskemål, som ofta framställts är ordnandet af undervisningskurser för invandrare af skandinaviskt börd. Dessa kurser skulle främst hafva till uppgift att bibringa immigranterna kunskap i landets språk samt kännedom om dess lagar och förordningar, styrelsesätt o. s. v. De skulle, kort sagdt, blifva ett slags medborgarskola, där de skandinaviska invandrarna skulle få kännedom om sina rättigheter och plikter såsom amerikanska medborgare och som skulle göra det lättare för dem att här erhålla medborgarskap.

Äfven till det musikaliska området önskar stiftelsen utsträcka sin verksamhet. Under den med stiftelsen nära förbundna American-Scandinavian Society's auspicier har under de senaste åren gifvits konserter med skandinaviskt program, och ha dessa hos den musikintresserade amerikanska publiken tillvunnit sig stort intresse. Svenska, norska och danska sångföreningar hafva medverkat vid dessa konserter, solisterna hafva varit skandinaver, och orkestern har stått under ledning af en känd och uppburen norsk musiker. Det vore högeligen önskvärdt, om stiftelsen kunde för framtiden se sig i stånd att fullfölja ett af de sträfvanden dess systerorganisation och dennas medlemmar påbörjat — framförandet af skandinaviska tonskapelser för amerikansk publik och införandet af skandinavisk musik på de amerikanska konsertprogrammen.

Samtliga de här framlagda önskemålen äro ju synnerligen beaktansvärda; och det är att hoppas, att de män, som oegennyttigt och ihärdigt verka för de uppgifter American-Scandinavian Foundation satt sig före, skola finna ett godt och välförtjänt stöd hos skandinaverna i Amerika.

Krigskrönikan.

Tyskar och österrikare avancera alltjämt i Rumänien. Hela Dobrudja i deras våld.

TRIUMF VID SOMME.

ÖSTERRIKE-UNGERN BETÄNKT PÅ SEPARATFRED.

Onsdagen d. 27 december.

De brittiska trupperna i Mesopotamien ha på Tigris högra strand avancerat ytterligare och konsoliderat sina positioner söder och öster om Kut-el-Amara. Gassabs fort, 20 mil sydost om staden, har förstörts. I Rumänien, i norra Valakiet och i Dobrudja, ha tyskar och österrikare fortfarande framgång mot ryssar och rumänier. 30 mil sydväst om Braila ha de tagit staden Filipechti och väster om Rimnik Sarat äro de på defensiven. 5,500 ryssar ha under de tio senaste dagarna här tagits till fånga. — Den franska regeringen har utnämnt general Joffre till marskalk af Frankrike för de tjänster han gjort fosterlandet.

Torsdagen d. 28 december.

De tysk-österrikiska trupperna slå en allt fastare ring kring Braila, Rumäniens olje- och spanmålscentrum vid Donau. De ha nu tagit järnvägsstaden Rimnik Sarat.

Fredagen d. 29 december.

Underrättelser från Schweiz gifva vid handen, att de inre förhållandena i Österrike-Ungern äro så allvarliga, att dessa länders regeringar äro hågade att underhandla direkt med Storbritannien och Frankrike, i det de föredraga en förödmjukande fred framför total ruin.—Britterna ha öfvertagit en del af den franska fronten vid Somme. Dåligt väder har fördröjt den brittiska offensiven. — De ryska trupperna ha tagit en viktig höjd på den kaukasiska fronten. — Brittiska sjöplan förstörde i onsdags Chicaldar-bron öfver floden Damihan. Detta anses vara af stor vikt, då bron var en viktig länk i de turkiska järnvägskommunikationerna och dess förstörande afskär icke blott Bagdad hufvudlinje utan äfven de syriska linjerna från järnvägsförbindelse med västra Mindre Asien och proviantieringscentra för de turkiska arméerna i Kaukasus, Mesopotamien, Palestina och Arabien.

Lördagen d. 30 december.

Slaget vid Somme beskrifves som en stor triumf för de allierade i en detaljerad rapport af general Sir Douglas Haig, som han utgaf i går och som omfattar operationerna från den 1 juli till den 18 nov. Gen. Haig säger, att de tyska arméerna endast räddades från fullständig undergång genom det dåliga väder, som hindrade de allierade att draga full nytta af sina framgångar. Han tror blindt på de allieredes seger på västfronten eller säger sig åtminstone så göra. — Franska och brittiska trupper på västfronten ha tagit två tyska löpgrafvar. Paris medgifver, att tyskarna tagit en löpgraf söder om Le Mort Homme. — Mackensen har nu nått Dumitrestr, omkring 12 mil väster om Rimnik Sa-

(Forts. å sid. 4.)

RICHARD TJÄDER DÖD.

Den bekante svenske missionären skattar åt förgängelsen.

Mr Charles Richard Tjäder afled efter en kort sjukdom i onsdags å Presbyterian Hospital i New York. Den aflidne var född i Karlskrona, Sverige, i april 1869 och har vistats i Amerika under en längre följd af år.

Den aflidne var en mångfrestande man, som mycket låtit tala om sig. Efter fullbordade studier i Sverige ägnade han sig en tid åt missionärskallet. Han ledde år 1906 en af American Museum of Natural History anordnad jaktexpedition till östra Afrika. I New York har han ofta uppträdt som talare i olika svenska kyrkor, speciellt inom baptistsamfundet. Han var president för Marine Efficiency Company, som exploaterade en af honom gjord uppfinning för underlättandet af sjösättningen af lifbåtar. I bokform har han utgifvit flera arbeten af religiöst innehåll samt äfven i en bok skildrat sina jaktäfventyr i Afrika. År 1899 gifte han sig med miss Margareth Thorne, dotter till en välkänd New York familj. Utom henne sörjes han af tre döttrar och en son samt en broder.

I Rowayton, Conn., ägde den aflidne ett ståtligt hem, som är kändt under namnet Villa Vikingsburg.

Skarstedt får Litteris et artibus.

Från Sverige meddelas, att den svensk-amerikanske författaren och journalisten Ernst Skarstedt tilldelats medaljen Litteris et artibus. Detta bör tillfredsställa Skarstedts många beundrare och vänner bland svensk-amerikanerna. Skarstedt är ju onekligen en af Svensk-Amerikas främsta författare och tidningsmän, om icke den allra främste. Han bor numer som bekant på en ägande farm på Orcasön vid Stilla hafskusten, där han lefver friluftslif samt medarbetar i några svensk-amerikanska tidni Herr Skarstedt besökte förra Sverige i sällskap med några s svensk-amerikanska murflare och var antagligen då man därhemma ögonen på honom.

De allierade afvisa Tysklands fredsanbud.

De allierades svar på Tysklands fredsanbud afsändt.

NORDEN FÖR FRED.

De allierades svar på Tysklands fredsanbud utsändes i söndags. Svaret karaktäriserar Tysklands förslag som "illusoriskt" och förklarar, att "ett enbart förslag, utan uppgifvande af fredsvillkor, att underhandlingar skola upptagas icke är något fredsanbud."

Efter att ha vidrört Tysklands motiv till att föreslå fredsunderhandling säger noten:

"Fullt medvetna om ögonblickets allvar, men äfven fullt medvetna om dess kraf, vägra de allierades regeringar, nära slutna till hvarandra inbördes och understödda af sina folk, att öfverväga ett förslag, som är tomt och icke uppriktigt."

Noten förklarar äfven: "Ännu en gång förklara de allierade, att någon fred icke är möjlig så länge som de icke erhållit upprättelse för kränkta rättigheter och den kränkta friheten och erkännande af de små staternas fria existens, så länge som de icke för alltid gjort slut på makter, som visat sig vara en ständig fara för nationerna och skaffat effektiva garantier för framtida säkerhet i världen."

Noten, som i söndags öfverlämnades till den amerikanska ambassadören af premiärminister Briand och offentliggjordes samtidigt i Paris och London, specificerar icke ententens krigsmål utom hvad Belgien beträffar. Naturligtvis påpekas äfven i noten, att Tyskland och österrike började världskriget.

Noten är undertecknad af tio makter, nämligen: Belgien, Frankrike, Storbritannien, Italien, Japan, Montenegro, Portugal, Rumänien, Ryssland och Serbien.

Sverige, Norge och Danmark afsände i fredags en gemensam not till Washington, hvarf dessa länders regeringar båda att få understödja president Wilson i dennes fredsarbete. Denna not uttryckte den förhoppningen, att detta arbete må medföra godt resultat.

De danska s[illegible]aterna ha per telegraf för[illegible] Vilson, att de gilla hans fr[illegible]en.

DEN FÖRST[illegible] LUFT-SC[illegible]

Flygindustrien [illegible] frigör sig från [illegible]

Södertälje ve[illegible]r bestämt sig för at tutvid[illegible]antillverkning och anlägg[illegible] alla grenar omfattande flygindustri. Södertälgeaeroplanen ha så småningom vunnit anseende såsom standardmaskiner. Nu tillbygges fabriken med lokaler för järn- och instrumentverkstäder och frigör sig så pass fort som det är möjligt från importen af motorer och instrument. Samtidigt efterträdes friherre Cederström såsom chef för flygverkstäderna af löjtnant von Porat, en af arméns mest erfarna flygare och dessutom en af Sveriges få sakkunniga på flygmaskinsbygge. Löjtnant von Porat var nämligen en af medlemmarna i det konsortium som på sin tid bygde och levererade det först bygda svenska aeroplanet till försvaret, samt har på senaste tiden tjänstgjort som tygofficer vid arméns flygkår.

Södertälgeverkstäderna bygga numera endast dubbeldäckare, den hufvudtyp som blifvit mest allmän ute i kriget. Men inom denna typ börjas nu äfven i Sverige specialiseringen af maskiner för olika flyguppgifter. I dessa dagar profflyges den första svenska scoutmaskinen, utgången från Södertälge. Luftscouten, en liten och snabb maskin, har i engelska luftflottan vunnit berömmelse, främst för sin användbarhet mot Zeppelinare. För ett land med Sveriges terräng- och klimatförhållanden har den särskild betydelse för sådana uppgifter som lokalförsvaret, fordrande den möjligaste snabba aktion.

Fyrtiofem vansinniga kvinnor omkomma.

Fyrtiofem vansinniga kvinnor och en nunna omkommo, då Sisters of Charitys asyl i Megantic county, nära Plessisville, Que., i lördags nedbrann till grunden. 135 andra patienter räddades med största svårighet af nunnorna. Den materiella förlusten beräknas till $100,000. Hur elden uppkommit vet man icke.

Röstsammanräkning.

Röstsammanräkningen för senaste presidentvalet visar, att Wilson erhöll 9,116,296 och Hughes 8,574,474 röster. Wilson fick 2,813,277 flera röster nu än vid valet 1912 och Hughes fick 576,116 flera röster än Taft och Roosevelt tillsammans år 1912. Socialisternas kandidat Benson fick i år 752,361 röster mot 901,873, som år 1912 tillföll partiets kandidat Debs. Partiets förlust uppgår således till 150,000 i rundt tal. Prohibitionspartiet ökade sitt röstantal från 207,928 år 1912 till 225,101 i år. Inalles afgåfvos 18,638,[illegible]ter emot 15,045,322 för fyra år [illegible]ökningen beror delvis på ökad [illegible]ngd men förnämligast på att [illegible]rna nu fått rösträtt i flera sta-

En nyårsgåfva.

Registreringskorten utsändas på nyårsdagen till alla män från 16 till 65 år.

24 FRÅGOR.

STARK OPPOSITION BLAND ORGANISERADE ARBETARE.

Som en nyårsgåfva till Canadas manliga befolkning i åldern från 16 år till 65 år — och en värdig sådan från det hållet — utsände Dominionregeringen på nyårsdagen registreringskorten, hvilka omtalades i förra numret. Meningen är att alla, som mottaga dylika kort, skola besvara de frågor, som på dem framställas, och återsända dem. Frågorna på korten äro:

1. Hvad heter Ni?
2. Hur gammal är Ni?
3. Hvar bor Ni?
4. Namn på city, town, village eller postkontor, gata och husnummer?
5. I hvilket land är Ni född?
6. I hvilket land är eder far född?
7. I hvilket land är eder mor född?
8. Är ni född brittisk undersåte?
9. Om icke, är ni naturaliserad?
10. Hur mycken tid har ni förlorat under de senaste tolf månaderna genom sjukdom?
11. Har ni fullt bruk af edra armar?
12. Af edra ben?
13. Af eder syn?
14. Af eder hörsel?
15. Hvilket är ni: gift, ogift eller änkeman?
16. Huru många personer utom eder själf försörjer ni?
17. Hvad arbetar ni med för edert uppehälle?
18. Hvem arbetar Ni för?
19. Har ni ett handtverk eller en profession?
20. Om så, hvilken?
21. Arbetar ni nu?
22. Om icke, hvarför?
23. Är ni villig att utbyta edert nuvarande arbete mot annat nödvändigt arbete?
24. Är ni villig att, om eder järnvägsbiljett betalas, lämna det ställe där ni nu bor och resa till ett annat ställe i Canada för att utföra sådant arbete?

Dessa äro frågorna. Det är meningen, att brefbärarna i städerna skola kringbära korten, och de äro ansvariga för att alla män i deras distrikt erhålla kort. Korten skola icke återsändas per post utan lämnas till brefbärarna, då de äro utfyllda.

Förra veckan hade medlemmar af executive council of Trades and Labor congress ett sammanträde i Ottawa med premiärminister Borden och R. B. Bennett, generaldirektör för national service. Efter mycket parlamenterande kom man till den öfverenskommelsen, att fackföreningsmedlemmarna skola uppmanas att besvara frågorna härofvan och återsända korten. R. A. Rigg, M.P.P. för North Winnipeg, deltog i denna konferens och har vid återkomsten till Winnipeg förklarat, att hans afsikt var att uppmana arbetarna att besvara frågorna, men sätta nej efter de två sista.

Många oppositionsmöten mot registreringen ha hållits öfver heia landet. I söndags hölls ett ganska stormigt möte i Winnipeg, hvarvid mr Rigg blef totalt nedgjord. Arbetarna anse honom allmänt som en förrädare mot deras sak. Och det sade man också tydligt ifrån på mötet i Winnipeg. De organiserade arbetarna äro så godt som alla absolut emot registreringen. Och hvem förvånas däröfver?

En julfäst hos amerikanske ministern.

Amerikanske ministern i Stockholm Ira Nelson Morris och hans fru hade till julafton anordnat en barnfäst i sitt hem med värdskapet upplåtet åt ministerparets barn, biträdda af barn ur framstående familjer i hufvudstaden. Bland gästerna märktes kronprinsessan med prinsarne Gustaf Adolf, Sigvard och Bertil och prinsessan Ingrid samt prinsessorna Margaretha, Märtha och Astrid och prins Carl med sin mor, prinsessan Ingeborg, jämte öfriga medlemmar, små och stora, af kungliga familjen.

En svensk-amerikansk idrottstränare till Sverige.

Enligt hvad som meddelas i senast hitkomna svenska tidningar har numera den kinkiga träningsfrågan i Sverige lösts på ett tillfredsställande sätt genom att ett antal enskilda personer, hvilka hysa ett lefvande intresse för den svenska idrotten, donerat inalles omkring 200,000 kronor till Svenska Idrottsförbundet. Detta är den största gåfva som svenska idrottsrörelsen hittintills har mottagit. Genom detta kraftiga ingrepp blir Svenska Idrottsförbundets styrelse i stånd att fullständigt ordna sin tränarefråga enligt de principer som uppställts af mr Ernest Hjertberg, gällande för fem år framåt. Åtta tränare komma att engageras med mr Hjertberg som högste chef. Ett engagement är så godt som alldeles säkerställdt, nämligen engagerandet af öfverläraren i gymnastik och idrott vid Newark High Schools mr Carl Gustaf Anderson.

Canadas generalpostmästare aflider.

Hon. Thomas Chas. Casgrain aflider hastigt.

SYMPATISK PERSONLIGHET.

Hon. Thomas Chase Casgrain, Canadas generalpostmästare, afled i fredags i Ottawa i lunginflammatin. Han hade varit sjuk endast några dagar, och hans dödsfall kom som en öfverraskning.

Thomas Chase Casgrain, som var född i Detroit 1852, erhöll sin uppfostran i Quebecs seminarium. Han aflade juridisk examen vid Laval universitet och praktiserade i många år som advokat i Quebec. 1883 blef han juris professor vid Laval universitet. Han invaldes år 1886 i Quebecs legislatur som representant för Quebec county. Montmorency valkrets representerade han från 1892 till 1896, då samma valkrets valde honom till medlem af Dominionparlamentet, där han satt till 1904. År 1914 blef han utnämnd till Canadas generalpostmästare. Han var antagligen den ende ministern i Bordenregeringen, som ägde allmänna sympatier och kanske den ende som besatt statsmannabegåfning. Samma år valdes han med acklamation till medlem af Dominionparlamentet för Quebec valkrets.

Mr Casgrain var gift två gånger och efterlämnar en son.

RESNING I FÖRRÄDERIMÅLET?

Red. Höglund begär för egen del målets återförvisande.

Den 8 dec. öfverlämnades till veder börande genom advokaten Wilhelm Hellberg en framställning från redaktör Z. Höglund till k. m:t med begäran om resning i det s. k. förräderimålet i hvad detta angår hr Höglund. Resningsansökan är begränsad till att afse själfva straffmätningen.

Hr Höglund erinrar inledningsvis i sin skrifvelse om att i högsta domstolens utslag ingått förordnande om att af det ådömda straffet, ett års fängelse, fyra månader skulle anses aftjänta genom den tid hr Höglund hållits i rannsakningshäkte. Vid denna fråndräkning af fyra månader från straffttiden torde k. m:t, enligt sökandens förmenande, ha haft i åtanke par. 12 i kap. 4 strafflagen, som ger domstol behörighet att med hänsyn till omständigheterna förordna att ett straff skall anses till viss del eller helt och hållet verkställdt genom den dömdes hållande i häkte. Härjämte torde själfallet ha gjort sig gällande att därest någon utan laga skäl hållits häktad under rannsakningstiden, samma tid jämväl bör fråndragas strafftiden. Denna rättvisa och billiga fordran torde, ehuru utan stöd af särskildt lagrum, kunna anses vara i rättstillämpningen stadfäst.

Emellertid, just ur sistnämnda synpunkt synes det, fortsätter hr Höglund, oförklarligt huru edera k. m:ts utslag endast fränräknat en del af den tid som jag sedan målets första handläggning utan laga skäl hållits häktad. Denna häktningstid, som sträcker sig från den 22 mars till den 6 september 1916, utgör fem månader och femton dagar, och borde sålunda, enligt hvad ofvan framhållits, dessa fem och en half månader ha fränräknats strafftiden.

Med den uppfattning af min brottslighet som eders k. m:t genom åberopande af kap. 10, par. 14 strafflagen gifvit tillkänna måste eders k. m:t jämväl ha ansett att jag, såsom medlem af riksdagens andra kammare, icke, i strid med par. 110 regeringsformen, bort af Stockholms rådhusrätt ha inmanats i häkte. Rådhusrättens häktningsåtgärd, grundad på tillämpningen af kap. 8 strafflagen, var ju nämligen olaglig, då ju eders k. m:t själf underkänt tillämpningen af sistnämnda lagrum.

På grund af hvad hr Höglund anfört hemställer han att k. m:t jämlikt kap. 31 rättegångsbalken måtte bevilja resning i målet, den enda form som rättegångsbalken medgifver för vinnande af rättelse.

Ny fraktlinje mellan New York och Göteborg.

Ett bevis på, att de amerikanska affärsmännen börja vakna upp och inse den stora betydelse för landets affärslif som ligger i att ha regulära ångbåtsförbindelser för att kunna vinna afsättning för sina produkter är, att i dagarna har etablerats ett amerikanskt ångbåtsbolag, som skall bedrifva regelbunden trafik mellan New York och Göteborg. Bolaget kommer till en början att etablera en fraktlinje med förhyrda ångare, men meningen torde vara att sedermera eller i mån lämpligt tonnage kan erhållas insätta egna båtar på traden. Bolagets namn är The Equitable Navigation Company med kontor 115 Broadway. Som assisterande manager har vår landsman mr Eric Gordonville blifvit engagerad. Bolaget har för afsikt att sedermera öppna eget kontor i Stockholm och Göteborg.

Förfalskaren dömd.

Svenskamerikanen K. B. Marklund, "härtigen af Parmas son", har af Göteborgs rådhusrätt för förfalskning i Chicago dömts till 2 års och 8 månaders straffarbete samt 1 års vanfrejd.

En upptäckt.

Professor Ch. Jacobæus tror sig kunna [illegible] lungsot genom operation.

ETT NYTT VAPEN.

EN REDOGÖRELSE FÖR HUR OPERATIONEN TILLGÅR.

Ett nytt vapen i kampen mot lungtuberkulosen och därtill ett effektivt sådant synes professor Ch. Jacobæus i Stockholm ha gifvit läkarvetenskapen. Det gäller hvarken mer eller mindre än att genom operativt ingrepp skaffa vissa ljungsjuka hälsan åter.

Den modärna behandlingen med kväfgas vid lungtuberkulos tillgår, när endast ena lungan är angripen, så att man blåser in luft i lungsäcken och härigenom trycker ihop den sjuka lungan, hvarefter patienten i gynnsamma fall förhållandevis snart blir frisk, såvida inte sjukdomen är af alltför allvarlig karaktär.

Vid sådan kväfgasbehandling uppstå dock ofta svårigheter för dess genomförande genom att lungan med smalare eller bredare hinnor och band är sammanväxt med bröstväggen. Aflägsnandet af dessa band och hinnor har varit ett mycket svårt problem att lösa, men det vill nu synas som om professor Jacobæus skulle ha lyckats därmed. Det är här hans operativa ingrepp kommer till användning och det har redan visat sig vara nästan absolut effektivt, trots att tekniken i metoden ännu ej hunnit fullt genomföras. Professor Jacobæus har hittills utfört ett tjugutal operationer af detta slag och alla ha krönts med bästa framgång.

Operationen tillgår så att man genom en smal, med diverse speglar och prismor försedd apparat, som under lokalbedöfning införes i lungsäcken, skaffar sig kännedom om och öfverblick öfver sammanväxningarnas utbredning och lokalisation. Sedan detta är gjordt införes i ett annat refbensmellanrum, också under lokalbedöfning, en smal metallstaf, försedd med en platinanål, som med elektrisk ström kan göras glödande. Med ledning af den förstnämnda apparaten söker man upp de sammanbindande strängarna och bränner af dem, hvilket går för sig med till och med rätt stora sammanväxningar.

Den Jacobæiska operationsmetoden har [illegible] sin uppfinnare på Serafimerlasarettet i Stockholm praktiserats och utformats under tre års tid. Inom vetenskapliga kretsar är metoden mycket uppmärksammad och har förvärfvats af ett flertal institutioner, bland andra Kommunehospitalet i Köpenhamn, som med vederbörligt tillstånd beställt apparaterna hos aktiebolaget Stille-Werner i Stockholm. Apparaterna ha äfven förvärfvats af en del sanatorier i Schweiz och i Amerika.

DEN SOCIALA STUDIEKOMMISSIONEN TILL U. S. A.

Socialstyrelsen yttrar sig.

Socialstyrelsen har nu yttrat sig öfver den af Nationalföreningen mot emigrationen hos regeringen gjorda hemställan rörande utsändande till Förenta Staterna af en kommission för studier af arbetarnas lefnadsförhållanden.

Styrelsen framhåller, att bland de spörsmål, som enligt förslaget skulle ifrågakomma, bostads- och lönefrågorna borde vara de viktigaste. Beträffande de till lönefrågan hörande spörsmålen, framhåller styrelsen de med hvarandra nära sammanhängande frågorna om arbetsledning och förhållandet mellan arbetsgifvare och arbetare, aflönsformer, arbetarnas förhållande till maskintekniken, utbildningen af arbetare, arbetsintensiteten, arbetslöner och arbetstid, användandet af kvinnors och barns arbete o. s. v. äfvensom lefnadskostnaderna. Likaledes torde böra uppmärksammas de olika slag af välfärdsanordningar, som af arbetsgifvare anordnats för arbetarna, eller hvilka tillkommit genom dessas eller det allmännas försorg, samt de spörsmål, som öfva inflytande på arbetsbefälets ställning gent emot såväl arbetsgifvare som arbetare.

Nationalföreningen mot emigrationen har tänkt sig kommissionen sammansatt af, förutom några representanter för den sociala sakkunskapen, två arbetsgifvare, två tekniskt bildade arbetsledare och två arbetare inom närmast den mekaniska och bygnadsindustrien, en sammansättning, som socialstyrelsen äfven för sin del anser lämplig. Styrelsen framhåller dock lämpligheten af, att representanterna för den sociala sakkunskapen så vidt möjligt är företräda de offentliga organ — socialstyrelsen och bostadskommissionen — på hvilka det kan närmast ankomma att i positiva förslag omsätta de gjorda iakttagelserna.

Torrt på Newfoundland.

Totalförbud trädde på nyårsafton i kraft på Newfoundland. All försäljning, import och tillverkning af rusdrycker äro förbjudna utom för medicinskt, vetenskapligt och sakramentalt bruk.